

Folkbildningsrådet

Dnr 66, 2011, 07
2011-05-11

*Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm*

Remiss
SOU 2011:8 Den framtida gymnasiesärskolan – en likvärdig utbildning för ungdomar med utvecklingsstörning

Folkbildningsrådet kommer främst att lämna synpunkter på avsnitt 9 Särskild utbildning för vuxna på gymnasial nivå.

Sammanfattande synpunkter

Folkbildningsrådet instämmer i

- att gymnasiesärskolan så långt möjligt ska vara likvärdig med gymnasieskolan och att detta också ska gälla utbildning för vuxna med utvecklingsstörning.
- att syftet med gymnasiesärskolan ska vara att ge en god grund för såväl yrkesverksamhet som fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet.
- att särvox ska byggas ut så att vuxna med utvecklingsstörning ska ha en reell möjlighet att välja studieform.
- att särvox ska erbjuda yrkesinriktad utbildning.

Folkbildningsrådet anser också

- att studie- och yrkesvägledning ska erbjudas vuxna med utvecklingsstörning och att detta ska genomföras i samverkan med annan vuxenutbildning. En utveckling av studievägledningen bör ingå i syftena med det förslagna stimulansbidraget.
- att samverkan ska underlättas med andra kommuner samt med annan vuxenutbildning, folkhögskolor och studieförbund i syfte att ge bredare valmöjligheter i fråga om studieform och innehåll.
- att studiefinansieringen för vuxna med utvecklingsstörning förstärks så att fortsatt utbildning i vuxen ålder kan tillgängliggöras för fler.

- att folkbildningens kompetens tas tillvara i frågor om svenskundervisning för invandrare, sfi, för personer med utvecklingsstörning.
- att Specialpedagogiska skolmyndigheten involveras i det fortsatta utvecklingsarbetet av utbildning för vuxna med utvecklingsstörning.

Folkbildning och vuxenutbildning

Folkbildningsrådet anser att vuxenutbildning och folkbildning ska erbjuda goda möjligheter till studier i olika former för deltagare med funktionsnedsättning. Det är otillfredsställande att, som utredningen visar, tillgången till utbildning för personer med utvecklingsstörning, varierar så mycket mellan olika kommuner. Utredningens förslag till en utökning av särsvux är därför angelägen. Det är också viktigt att ta tillvara möjligheter till samverkan med grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, med sfi samt med folkhögskolor och studieförbund.

Att öka tillgängligheten och möjligheterna för personer med funktionsnedsättning är ett av de verksamhetsområden som i särskilt hög grad utgör motiv för statens stöd till folkbildningen. År 2010 studerade närmare 600 deltagare med utvecklingsstörning vid folkhögskolans långa kurser (oftast heltid) och drygt 1500 deltog i korta kurser.

Under samma år deltog ca 20 000 personer i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet, där majoriteten av deltagarna var personer med utvecklingsstörning. Drygt 60 000 personer inom denna grupp deltog i kulturprogram anordnade av studieförbund.

Studiefinansiering

Folkbildningsrådet har tidigare pekat på att personer med utvecklingsstörning ibland måste avstå från studier av ekonomiska skäl. Området är komplext och ersättning kan komma från olika system beroende på studieform och den studerandes personliga situation.

Studiemedel som innebär skuldsättning är inte lämpligt för studerande som har begränsade möjligheter att kunna återbetala studieskuld på grund av starkt begränsade möjligheter att få jobb.

Den aktivitetsersättning som många inom denna grupp erhåller är ofta otillräcklig vid studier, särskilt på annan ort.

Frågan om studiefinansiering för vuxna deltagare med utvecklingsstörning bör därför ses över i syfte att öka tillgängligheten till olika former av utbildning.

Utvecklingsarbete

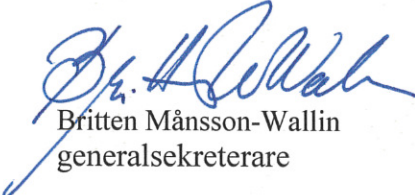
Folkbildningsrådet har ett nära samarbete med Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM, i frågor som gäller olika former av stöd i den

pedagogiska situationen för deltagare med funktionsnedsättning vid folkhögskolor.

På SPSM finns god kompetens och stor erfarenhet om hur studier ska göras tillgängliga för vuxna deltagare med utvecklingsstörning samt att den bör användas i det fortsatta utvecklingsarbetet.

För Folkbildningsrådet

Torsten Friberg
ordförande

Britten Månsson-Wallin
generalsekreterare

